

Collegevoorstel

Onderwerp **Openbaarmaking rapporten exemplarische gebouwen**

Registratienr. Steller/telnr. **5.1.2e** Bijlagen 2 Fatale datum 8 december 2015

Portefuillehouder Van der Schaaf Overlegd met

Voorstel voor agendering Discussiedeel Conformdeel
Classificatie Openbaar Intern Vertrouwelijk Geheim
Publiciteit Persbericht Persconferentie:
 Geen publiciteit, want

Voorgesteld collegebesluit

Het college besluit

1. de rapporten n.a.v. het onderzoek exemplarische gebouwen openbaar te maken;
2. het eindrapport n.a.v. het onderzoek naar de schoolgebouwen openbaar te maken;
2. de brief aan de raad vast te stellen;
3. de rapporten te publiceren op de gemeentelijke website.

Samenvatting

Op 15 september 2015 en 1 december 2015 heeft u bij besluit, onder nummer 5232563 en 5396155, kennis genomen van de samenvattingen van de rapporten naar aanleiding van het onderzoek naar de exemplarische gebouwen en het onderzoek naar de schoolgebouwen. U heeft besloten dat we met de eigenaren van elk der gebouwen en de schoolbesturen de inhoud van de definitieve rapport bespreken en met de eigenaren en schoolbesturen afspraken te maken over de openbaarmaking van de bevindingen uit het onderzoek en over het vervolg. De gesprekken met de eigenaren en schoolbesturen zijn gevoerd en de rapporten zijn besproken.

Voor de onderzoeken is gebruik gemaakt van de gevalideerde kennis over de seismische activiteit in de regio. De gemeente heeft om die reden gebruik gemaakt van de voorlopige Nationale Praktijkrichtlijn (NPR9998:2015) en de seismische contourenkaart van het KNMI van 2014. Inmiddels circuleren er nieuwe gegevens, maar deze bieden nog niet de duidelijkheid die nodig is voor aanvullende onderzoeken. De verwachting is dat deze informatie op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2016 beschikbaar komt. Dit betekent met name voor de onderzoeken van de exemplarische gebouwen dat de gebruikte informatie in feite achterhaald is, en dat de conclusies en aanbevelingen uit de rapporten daarmee nog kunnen wijzigen. Het is van belang om een eventueel vervolgonderzoek op deze nieuwe gegevens af te stemmen. Ook vanwege de gehanteerde onderzoeksmethodiek is pas na vervolgonderzoek aan te geven of, en zo ja welke maatregelen nodig zijn.

De rapporten van de exemplarische gebouwen en schoolgebouwen worden openbaar gemaakt. We maken de rapporten bekend door middel van het persbericht en het plaatsen van de rapporten op de gemeentelijke website.

B&W-besluit d.d.:

Agendering collegevergadering	Datum	☐ Discussie	☐ Conform		
Directeur	Paraaf	Datum	Gemeentesecretaris	Paraaf	Datum
Portefuillehouder	Paraaf	Datum	Afgehandeld en naar archief	Paraaf	Datum

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

Bij besluit van 15 september 2015 (5232563) en 1 december 2015 (5396155) heeft u kennis genomen van de samenvattingen van de rapporten naar aanleiding van het onderzoek naar de exemplarische gebouwen en het onderzoek naar de schoolgebouwen. U heeft besloten met de eigenaren van elk der gebouwen en de schoolbesturen de inhoud van de definitieve rapporten te bespreken en daarbij tevens afspraken te maken over de openbaarmaking van de onderzoeksrapporten. We hebben de bevindingen uit de rapporten met alle eigenaren en schoolbesturen besproken. Ook hebben we in de zomermaanden onderzoek in de binnenstad onderzoek gedaan naar elementen die bij een aardbeving een risico kunnen vormen voor de openbare ruimte. Dit onderzoek is afgerond, en de bevindingen worden in dit collegevoorstel verwoordt. Wij stellen voor om de rapporten over de exemplarische gebouwen en de schoolgebouwen openbaar te maken door deze te plaatsen op de gemeentelijke website en de raad over alle onderzoeken en de openbaarmaking per brief te informeren.

Kader

Onderzoek exemplarische gebouwen

In overleg met de NAM is afgesproken dat voor de stad Groningen diverse verschillende typologieën gebouwen worden onderzocht op aardbevingsbestendigheid, de zogenoemde exemplarische gebouwen. Het doel van het onderzoek was om kennis op te doen en inzicht te krijgen in de impact van aardbevingen op de verschillende gebouwen. Het onderzoek is afgerond en de rapporten zijn klaar. We hebben inzicht gekregen in de oplossingsrichtingen om gebouwen weerbaarder te maken tegen aardbevingen. De uitgevoerde onderzoeken geven geen aanleiding om tot directe actie ten aanzien van één van de gebouwen over te gaan.

De onderzochte exemplarische gebouwen betreffen:

basisschool Engelbert, zorgcentrum Amkemaheerd, Wessel Gansfort college, Lewenborg flat-Lijzijde, Tasniantoren, kantoorgebouw Kreupelstraat, martinikerk, sportcentrum Karding, twee winkels in de Herestraat en Watertoren Noord. Ook werden twee gebouwen in de gemeente Ten Boer onderzocht: verzorgingstehuis Bloemhof en de gemeentelijke boerderij aan de Wolddijk. Het college van de gemeente Ten Boer maakt separaat een beslissing over de openbaarmaking van de rapporten in haar gemeente.

Onderzoek schoolgebouwen

De afgelopen tijd is in de regio veel onderzoek verricht naar woningen, maar van alle overige gebouwen is nog weinig bekend. Wij vinden het van belang om ook de weerstand van andere type gebouwen in kaart te brengen. Het gaat hier dan in eerste instantie om gebouwen waarin zich veel mensen bevinden. In dat kader hebben wij in de zomer 118 schoolgebouwen en gymlokalen in beeld gebracht met betrekking tot de aardbevingsbestendigheid. Het doel van het eerste onderzoek is om de scholen en gymlokalen in beeld te brengen om ze op een goede wijze te kunnen onderzoeken op hun weerbaarheid bij een aardbeving. Wij hebben ABT Wassenaar opdracht gegeven om de seismische quick scan uit te voeren. Deze quick scan is in de maanden juli tot en met oktober 2015 uitgevoerd.

Onderzoek openbare ruimte

In de zomermaanden is een deel van de binnenstad geïnventariseerd op de aanwezigheid van elementen die bij een aardbeving een risico kunnen vormen voor veiligheid van de openbare ruimte. Dit zijn de zogenoemde Hoog Risico Bouw Elementen (HRBE's). Hierbij kan gedacht worden aan ornamenten, trapgevels of hoge schoorstenen. Wij hebben zo'n 80 panden geïnventariseerd en de elementen in kaart gebracht. De focus van deze inventarisatie ligt niet op de gevolgen van een beving op het pand zelf en de mogelijke interne gevolgen hiervan, maar op de aardbevingsbestendigheid van de gevelwand aan de straat en welke gevolgen hiervan zijn voor veiligheid van de openbare ruimte. Vanwege het langjarige karakter van de aardbevingsproblematiek, is er voor gekozen om de inventarisatie door onze eigen medewerkers te verrichten. De gemeentelijke inspecteurs hebben panden geïnventariseerd in de Herestraat, Guldenstraat en een deel van de het Gedempte Zuiderdiep en de Grote Markt. We hebben bewust gekozen om de eerste inventarisatie in de binnenstad te doen omdat de publieksstromen hoog zijn. Ook zijn in dit gebied gevelterrassen aanwezig.

Mogelijke oplossingen

Niet van toepassing.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Onderzoek exemplarische gebouwen

Tussen 16 september 2015 en 25 november 2015 zijn met alle eigenaren van de gebouwen gesprekken gevoerd. In deze gesprekken is de inhoud van de rapporten besproken en hebben wij verteld hoe wij om willen gaan met de openbaarmaking van de rapporten. Wij willen een transparant en open bestuur zijn en willen geen informatie achterhouden. We willen de rapporten openbaar maken, maar willen dit niet doen als de eigenaren tegen

openbaarmaking zijn. Uit de gesprekken blijkt dat alle eigenaren instemmen met het openbaar maken van de rapporten.

Onderzoek schoolgebouwen

Vanaf de eerste voorbereidingen tot en met de uitkomsten van het onderzoek, zijn de schoolbesturen door ons geïnformeerd. Via het Breed Besturenoverleg Onderwijs, reguliere en extra ingelaste overleggen van de Werkgroep Huisvesting Onderwijs, hebben we de schoolbesturen op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen en de uitkomsten.

Onderzoek openbare ruimte

Voordat we aan de inventarisatiescan openbare ruimte zijn begonnen hebben we op de adressen van de onderzochte gebouwen huis- aan huis een brief verspreid om de bewoners/eigenaren/gebruikers te informeren. **Op deze brieven hebben twee bewoners/ eigenaren gereageerd?**

Financiële consequenties

De kosten voor deze onderzoeken en eventuele vervolgonderzoeken worden bij de NAM in rekening gebracht.

Overige consequenties

Niet van toepassing.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

Voor de onderzoeken is gebruik gemaakt van de gevalideerde kennis over de seismische activiteit in de regio. De gemeente heeft om die reden gebruik gemaakt van de voorlopige Nationale Praktijkrichtlijn (NPR) en de seismische contourenkaart van het KNMI van 2014. Inmiddels circuleren er nieuwe gegevens, maar deze bieden nog niet de duidelijkheid die nodig is voor aanvullende onderzoeken. De verwachting is dat deze informatie op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2016 beschikbaar komt. Dit betekent met name voor de onderzoeken van exemplarische gebouwen dat de gebruikte informatie in feite achterhaald is, en dat de conclusies en aanbevelingen uit de rapporten daarmee nog kunnen wijzigen. Ook vanwege de gehanteerde onderzoeksmethodiek is pas na vervolgonderzoek aan te geven of, en zo ja welke maatregelen nodig zijn.

Wat verder voor het vervolg van belang is, is de gehanteerde versie van de NPR. Deze richtlijn geeft de regels aan waaraan gebouwen moeten voldoen om volledig aardbevingsbestendig te kunnen zijn. In dit onderzoek is de voorlopige versie van de NPR gebruikt, die nog in ontwikkeling is. Het is van belang om een eventueel vervolgonderzoek op de nieuwe NPR af te stemmen.

Onderzoek exemplarische gebouwen

Op basis van de onderzoeksresultaten worden maatregelen als oplossingsrichtingen voorgesteld. Deze bieden inzicht in de impact van uitvoeringsmaatregelen die nodig zijn om weerbaarheid van een gebouw tegen aardbevingenbelastingen te verbeteren. Het uitgevoerde indicatieve onderzoek bij 14 exemplarische gebouwen heeft betrekking op de hoofdconstructie en niet-constructieve elementen zoals de gebouwschil (dak, balustrades, gevels etc.), toegangen, de inbouw (binnenwanden, plafonds, inventaris) en de installaties (verlichting, leidingen etc.).

In het onderzoek is gebruik gemaakt van een relatief eenvoudige berekeningsmethodiek. Voor het doel van het onderzoek was dat voldoende. Enkel een globaal beeld is immers nodig om indicatief een beeld te vormen van oplossingsrichtingen. Dit betekent evenwel dat het niet mogelijk is om harde conclusies over de gebouwen zelf te trekken. Voor alle gebouwen geldt dat zij nader onderzocht moeten worden om te kunnen zeggen of zij voldoen aan de NPR.

Onderzoek naar schoolgebouwen

Het onderzoek naar de schoolgebouwen betreft een visuele opname (binnen en buiten). Hierbij is gekeken naar allerlei gebouwenmerken en de staat van de gebouwen. Het onderzoek geeft alleen een relatief beeld. Het laat dus alleen zien hoe de gescande schoolgebouwen en gymlokalen in de stad zich tot elkaar verhouden en laat niet zien hoe ze zich verhouden ten opzichte van andere gebouwen in de regio.

Voor het bepalen van de seismische weerbaarheid is gebruik gemaakt van twee verschillende methoden:

1. Een score vast te stellen door gebruik te maken van een ontwikkelde formule.
2. Een score vast te stellen op basis van de visuele waarnemingen tijdens inspectie, bestudering van de tekeningen en de eigen ervaring van de inspecteurs.

Beide vastgestelde scores, zowel uit de berekening als degene die de inspecteur heeft vastgesteld zijn met elkaar vergeleken. Bij grote verschillen is nagegaan of de verschillen te verklaren waren en welke waarde op basis van de beschikbare informatie, de situatie het beste weergeeft.

De scores zijn verdeeld in 4 categorieën, oplopend van 1 tot en met 4. In categorie 1 vallen de gebouwen waarvan als eerste onderzoek zou moeten plaatsvinden, in categorie 4 vallen de gebouwen waarnaar als laatste eventueel onderzoek gedaan moet worden.

De resultaten geven aan dat het merendeel van de schoolgebouwen in categorie 2 en 3 valt. Uit de resultaten blijkt dat 26 gebouwen als eerste een vervolgonderzoek verdienen op basis van deze quickscan. Er zijn echter ook

andere redenen, zoals (ver)bouwplannen, die een aanleiding kunnen vormen voor een aanpassing van de prioritering.

Daarnaast is gekeken naar elementen die een potentieel risico kunnen (HRBE's) vormen bij een aardbeving. Van de 118 schoollocaties zijn 558 potentiële HRBE's geconstateerd, waarvan voor 92 geen onderzoek nodig is, 466 nader onderzoek nodig is en 1 is direct door het Centrum voor Veilig Wonen (CVW) veilig gesteld.

In de schoolgebouwen is een scan gedaan naar de inventaris welke mogelijk bij een aardbeving een risico kan vormen voor de veiligheid. De uitvoering van de inventarisscan laten we niet door ABT Wassenaar doen. Het is van belang dat de gebruikers van de gebouwen inzicht en kennis krijgen welke inventaris mogelijk risico's oplevert. De gebruikers gaan zelf hun inventaris beoordelen en zo nodig borgen; hiervoor zijn zij ook verantwoordelijk. Om de gebruikers instructie te geven heeft ABT Wassenaar samen met de gemeente een presentatie gegeven op 6 oktober 2015. De inventarisatie wordt beoordeeld door ABT Wassenaar en zij zal voor afwijkende inventaris een oplossing aanbieden. Voor standaardoplossingen is voor de gebruikers een handboek beschikbaar. Op basis van de huidige kennis concluderen wij dat kinderen in de stad Groningen veilig in hun schoolgebouwen zitten.

Onderzoek openbare ruimte

Het betreft in eerste instantie een inventarisatie waaruit we geen conclusies kunnen trekken met betrekking tot de eventuele HRBE's. Om die conclusies te kunnen trekken is (constructief) vervolgonderzoek noodzakelijk. Het uiteindelijke doel van de inventarisscan is dat wij zelf kennis en ervaring op kunnen doen om te beoordelen welke elementen aan of op gebouwen bij een aardbeving een risico kunnen vormen voor veiligheid van de openbare ruimte, over welke omvang we het hebben.

Met de inventarisatie van de eerste panden hebben we kennis en ervaring opgedaan over de juiste wijze van inventarisatie, inspectie en de manieren van werken bij het wegnemen van de risico's. Voorafgaand aan de inventarisatie hebben we, in samenwerking met de NAM en Centrum voor Veilig Wonen (CVW) een werkwijze opgesteld. Deze werkwijze hebben we vervolmaakt tijdens de inventarisatie.

In totaal zijn 83 panden bekeken en zijn er 808 elementen geconstateerd die nader onderzocht zouden moeten worden. Uit deze resultaten kunnen we opmaken dat per gebouw ongeveer 10 gebouwelementen aanwezig zijn die tijdens een aardbeving een risico kunnen vormen voor de openbare ruimte. Het gaat dan met name om de slanke kolommen of penanten, de ongesteunde goten en de vele ornamenten. In de binnenstad staan zo'n 7500 panden, waarvan er zo'n 5500 aan de openbare ruimte grenzen. Dit zou zo'n 55000 nader te onderzoeken elementen zijn. De algemene inschatting van het CVW is dat zo'n 60% van de geïnspecteerde panden overblijft om een uitgebreid onderzoek (een zogenaamde EVS1, waarvoor zo'n 20 uur per onderzoek staat) voor te doen.

De inventarisatie is gedaan op basis van een visuele inspectie. We hebben kunnen constateren dat de gebouwelementen pas een risico vormen wanneer er verder in de gevelwand geen gebreken zijn zoals scheurvorming, slecht voegwerk, loszittende gevelstenen e.d. of dat er sprake is van slecht onderhoud. Toch blijkt als we willen vaststellen of de gebouwelementen daadwerkelijk een risico vormen, nader onderzoek gedaan moet worden. In 6 gevallen zijn acute veiligheidsrisico's aangetroffen. Bij 2 van de 6 gevallen liep een handhavingstraject omdat de panden niet voldoen aan het Bouwbesluit. Deze 2 gevallen worden meegenomen in het handhavingstraject. Voor de andere 4 gevallen is contact opgenomen met de eigenaren en we hebben verzocht de specifieke gebouwelementen te controleren en de bevindingen inclusief de herstelmaatregelen terug aan ons terug te koppelen. Een daarvan is opgelost en de overige 3 zijn nog in onderzoek.

Publiciteit

De openbaarmaking vindt plaats conform bijgevoegde persbericht. De rapporten zijn voor een ieder in te zien op de gemeentelijke website.

Vervolg

Onderzoek exemplarische gebouwen

Op basis van de nieuwe gegevens en afhankelijk van het Meer Jaren Programma (MJP) wordt met de eigenaren van de exemplarische gebouwen overleg gevoerd of ze nader onderzoek willen. In eerste instantie zal dit een quickscan zijn op basis van de nieuwe NPR inclusief een gevalideerde pga-contourenkaart. Wij dringen bij de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) aan op het belang van (vervolg)onderzoek voor de stad en wij ondersteunen de eigenaren bij het vervolgtraject.

Onderzoek schoolgebouwen

De potentiële HRBE's worden nader onderzocht door CVW, inventarisscan moet door de schoolbesturen zelf worden opgepakt. Aanvullend onderzoek op alle locaties gaat in principe plaatsvinden (verwijzing hiernaar is opgenomen in het MJP van de NCG). Wanneer de nieuwe gegevens (NPR en een gevalideerde pga-contourenkaart) beschikbaar zijn en de inhoud van het MJP duidelijkheid geeft, gaan wij in overleg met de schoolbesturen de eerste groep scholen voordragen voor een nader onderzoek dat vanuit de gemeente getrokken wordt. Afhankelijk van de resultaten moeten versterkingsmaatregelen tot de mogelijkheden kunnen behoren.

Onderzoek openbare ruimte

Waar acute veiligheidsrisico's zijn aangetroffen (in 6 gevallen), is direct actie ondernomen in overleg met de eigenaren, dan wel is het lopende handhavingstraject (twee gevallen die niet voldeden aan het Bouwbesluit) geïntensiveerd. In overleg met de NCG, de NAM en het CVW wordt nader gedefinieerd hoe we de vervolgaanpak procesmatig en organisatorisch kunnen oppakken. Ons is recent gebleken dat het CVW hiermee wil wachten totdat er duidelijkheid is over de nieuwe seismische gegevens. We zien de redelijkheid hiervan in; zeker in relatie tot de enorme opgave en impact die de aanpak van de HRBE's in de (binnen)stad heeft voor de stad zelf en ook voor het CVW, en in het licht van de informatie van de commissie Meijdam en van de NCG. Het is ook ons inziens verstandig om te wachten met de volgende fase totdat er duidelijkheid is over de informatie over hoe om te gaan met HRBE's, zoals die in december in het eindadvies van Meijdam zal komen te staan. De NCG geeft voorts in het MJP aan dat de gemeenten straks moeten vaststellen waar het noodzakelijk is om situaties aan te pakken en wat daarbij moet gebeuren, en dat zij daarover moeten communiceren. Hiervoor zal ook een toetsingskader komen.